

STORTINGET

Innst. 145 S

(2020–2021)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Prop. 37 S (2020–2021)

Innstilling fra næringskomiteen om Samtykke til inngåelse av rammeavtale om fiskerier mellom Norge og Storbritannia av 30. september 2020

Til Stortinget

Sammendrag

Regjeringen ber i proposisjonen om Stortingets samtykke til å inngå rammeavtale om fiskerier mellom Norge og Storbritannia. Avtalen ble undertegnet 30. september 2020. Rammeavtalen skal regulere deler av fiskerisamarbeidet mellom Norge og Storbritannia. Den legger til rette for at Norge og Storbritannia kan bli enige om gjensidig adgang til å fiske i hverandres jurisdiksjonsområder (soneadgang) og bytte av fiskekvoter (kvotebytte). Avtalen regulerer dessuten spørsmål som lisensiering og samarbeid om kontroll og forskning.

Etter at overgangsperioden i uttredelsesavtalen mellom EU og Storbritannia utløper 31. desember 2020, vil Storbritannia ikke lenger være en del av EUs felles fiskeripolitikk (EU Common Fisheries Policy, CFP). Som en konsekvens av dette vil Storbritannia heller ikke være omfattet av avtalen av 27. februar 1980 om fiskerier mellom Norge og EU. Det er derfor behov for å etablere et nytt rettslig grunnlag for fiskerisamarbeid mellom Norge og Storbritannia.

Forvaltningen av dagens fellesbestander mellom Norge og EU i Nordsjøen vil bli et trilateralt forhold mellom Norge, EU og Storbritannia. Spørsmål om kvotebytte og soneadgang anses imidlertid som rene bilaterale anliggender. Departementet opplyser i proposisjonen at dette er spørsmål som vil måtte fremforhandles og avtales separat i egne avtaler, slik som i dag.

Avtalen antas å være en sak av særlig stor viktighet, slik at Stortingets samtykke til inngåelse er nødvendig etter Grunnloven § 26 annet ledd.

Som trykt vedlegg til proposisjonen følger avtalen i engelsk og norsk tekst.

Avtalen skal tre i kraft 1. januar 2021, under forutsetning av at partene før denne datoen har underrettet hverandre om at de respektive nasjonale kravene for ikrafttredelse er oppfylt, eller den dagen den siste skriftlige underretningen er mottatt, dersom denne er etter 1. januar 2021. Det er forutsatt at avtalen skal kunne anvendes midlertidig.

I en innledende periode skal avtalen gjelde fram til 31. desember 2026 og deretter i påfølgende, sammenhengende fireårsperioder.

Fiskerisamarbeidet med Storbritannia

Forholdet mellom Norge og Storbritannia på fiskeriområdet er godt. De to statene har samarbeidet om kontroll av norske og britiske fartøy som fisker i statenes respektive jurisdiksjonsområder. Langt på vei deler Norge og Storbritannia også synet på overordnede prinsipper for fiskeriforvaltning, som kommer til uttrykk i den foreliggende rammeavtalen. Storbritannia vil bli en nær og viktig kyststat til bestander som vil bli delt mellom Norge, Storbritannia og andre kyststater etter at Storbritannia ikke lenger er omfattet av EUs felles fiskeripolitikk. Tradisjonelt har soneadgang til områder som vil bli omfattet av britiske jurisdiksjonsområder, vært viktig for Norge. Fiskerisamarbeidet med Storbritannia er nærmere omtalt i pkt. 2.2 i proposisjonen.

Rammeavtalen mellom Norge og Storbritannia fastsetter det juridiske rammeverket for at Norge og Storbritannia i fremtiden kan avtale gjensidig adgang til å fiske i hverandres jurisdiksjonsområder og kvotebytte. Videre

ivaretar avtalen forpliktelser etter havretten til å samarbeide med andre stater om delte fiskebestander.

Fiskeriatvaten med Storbritannia vil være et supplement til og eksistere side om side med andre avtaler om fiskerisamarbeid med myndigheter og stater ved Nordøst-Atlanteren. De enkelte bestemmelsene i avtalen er nærmere beskrevet i kap. 3 i proposisjonen.

Forhandlingsprosessen

Avtalen er fremforhandlet av Nærings- og fiskeridepartementet på grunnlag av omforente norske posisjoner. Forhandlingsdelegasjonen har holdt fiskeriorganisasjonene informert om prosessen. Forhandlingsprosessen er nærmere omtalt i pkt. 2.1 i proposisjonen.

Gjennomføring i norsk rett

Det er opplyst i proposisjonen at det ikke er behov for endringer i lov- eller forskriftsbestemmelser for å kunne gjennomføre avtalen i norsk rett.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet har opplyst i proposisjonen at avtalen ikke vil medføre budsjettmessige konsekvenser for Norge.

Ut over alminnelig kontakt mellom partene i forhandlingssituasjoner og møtevirksomhet som skal sikre nødvendig gjennomføring og implementering av avtalen, vil inngåelse av avtalen heller ikke ha administrative konsekvenser.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åsunn Lyngedal, Cecilie Myrseth, Nils Kristen Sandtrøen og Terje Aasland, fra Høyre, Margunn Ebbesen, Guro Angell Gimse, Kårstein Eidem Løvaas og Tom-Christer Nilsen, fra Fremskrittspartiet, Morten Ørsal Johansen og Bengt Rune Strifeldt, fra Senterpartiet, Geir Adelsten Iversen og lederen Geir Pollestad, fra Sosialistisk Venstreparti, Torgeir Knag Fylkesnes, fra Venstre, André N. Skjelstad, og fra Kristelig Folkeparti, Steinar Reiten, viser til Prop. 37 S (2020–2021) om Samtykke til inngåelse av rammeavtale om fiskerier mellom Norge og Storbritannia av 30. september 2020.

Komiteen peker på at Storbritannias uttreden av EU gjør det nødvendig med et nytt rammeverk for forholdet mellom de to statene. Avtalen gir et rammeverk for

hvordan Norge og Storbritannia skal samarbeide om fiskerier og inngå avtaler om soneadgang og kvotebytte. Rammeavtalen erstatter det rettslige grunnlaget i avtalen mellom Norge og EU om fiskerier av 27. februar 1980.

Komiteen legger til grunn at det er viktige felles interesser mellom de to statene i å sørge for en bærekraftig forvaltning av felles marine ressurser. Komiteen understreker at det derfor er viktig å ha et felles rammeverk for å ivareta forvaltningen, hindre uregulert og uregistrert fiske, og ha klare bestemmelser for hvordan slike avtaler skal inngås.

Komiteen vil spesielt peke på at langsiktig og bærekraftig forvaltning av viltlevende marine ressurser, samt en føre-var- og økosystembasert tilnærming, er blant prinsippene for samarbeid som er nedfelt i avtalens artikkel 1. I tillegg vil komiteen understreke betydningen av at det med grunnlag i artikkel 6 kan inngås avtaler som sikrer god kontroll med høstingen av marine ressurser.

Komiteen vil legge vekt på at avtalen danner det rettslige grunnlaget for at gjeldende etablerte fiskerimønstre kan videreføres, og er tilfreds med at dette rammeverket har kommet på plass før Storbritannia trer ut av EUs felles fiskeripolitikk etter overgangsperiodens utløp.

Komiteen imøteser at man også kommer i gang med forhandlinger med EU for å erstatte den gamle avtalen fra 1980 med en modernisert avtale som ivaretar dagens prinsipper for fiskeriforvaltningen, og med trilaterale forhandlinger med både EU og Storbritannia om en avtale om forvaltningen av delte bestander i Nordsjøen.

Uttalelse fra utenriks- og forsvarskomiteen

Utenriks- og forsvarskomiteen slutter seg til næringskomiteens utkast til innstilling til Prop. 37 S (2020–2021) og har for øvrig ingen merknader.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k:

Stortinget samtykker i inngåelse av rammeavtale om fiskerier mellom Norge og Storbritannia av 30. september 2020.

Oslo, i næringskomiteen, den 4. desember 2020

Geir Pollestad

leder

Tom-Christer Nilsen

ordfører

